

A BÉLTISZTÍTÓ

A „Béltisztító-Iparosok Országos Egyesülete“ hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
SZEGED, ILONA-UTCA 18. SZÁM.

Kéziratok nem :: Szakcikkeket
adatnak vissza. honorálunk. ::

FŐSZERKESZTŐ :

Dr. KORMÁNYOS BENO.

TÁRSSZERKESZTŐ :

BÁNATFI ANDOR.

Megjelenik hetenként egyszer.

Előfizetési árak:

1/1 évre 6 korona. 1/2 évre 3 korona.

Hirdetés megállapodás szerint.

A béltisztítók jövője.

IV.

Lapunk mult heti számában kifejtettük azt a társadalmi intézményt, melyet a béltisztítók jövője érdekében elmaradhatatlannak tartunk, t. i. a *béltisztítók áruértékesítő szövetkezetét*. Láttuk azon közleményből, hogy ezen szövetkezetnek megalapítása a béltisztítók eminens érdeke ugy anyagilag, mint erkölcsileg. Anyagilag nem pusztán azért, mert ezen szövetkezet révén eddig nem élvezett anyagi haszonhoz jut az egyes béltisztító, hanem azért is, mert megerősíti a belek árait és azoknak egy meghatározott, biztos irányt ad a tovább fejlődésre. A szövetkezet pedig erkölcsileg is *emeli* a szakma tekintélyét, mert a legbiztosabb utat a béltisztító ipar függetlenítésére. Hogy ne említsünk többet, nézzük például a budapesti kávéházi és vendéglői főpincérek akcióját. Ezek egyesülete 2—3 év előtt egy szivarszipka és egyéb szükségleti gyárat, illetve üzletet alapított és az összes hazai pincérek kötelezték magukat szivarszipka, laptartó, gyufa, ujság stb. szükségletüket, melyeket mint tudva van a főpincérek kötelesek beszerezni, az általuk alapított szövetkezettől venni. Ez az üzlet annyira bevált, hogy ma már ezek a főpincérek tovább mennek és egy pékséget rendeznek be maguknak, hogy onnan vegyék az üzlet részére szükséges kiflit, zsemlyét és egyéb süteményeket. Ugyancsak működik a fővárosban és egyebütt más hasonló árubeszerző és áruértékesítő szövetkezet. Így pl. a kávéházi főpincérek csináltak egy szövetkezetet, mely nagy mennyiségben veszi a fűszerárut, tehát olcsóbban, mint az egyes fűszeres, kik aztán a szövetkezettől szerezvén be árujukat, olcsón jutnak hozzá és az a haszon, amit a nagykereskedő élvez, most nekik jut. A villany-szerelők és gázszerelők is alakítottak egy Auerfény szövetkezetet, hol maguk gyártják a szükségleti cikkeket és gyönyörűen fejlődnek. Számtalan ilyen szövetkezet működik már az országban és mind a legjobb eredménnyel, mert ma már min-

denki tudja a kis emberek között, hogy csak a *szövetkezésben van az erő*. Kitartással, akaraterővel és tisztességes munkával a mi szövetkezetünk is nagy reformmunkát fog végezni, melynek áldása rövid időn belül érezhető lesz a kartársak körében.

Ezen egyetlen társadalmi intézmény maga után fogja vonni mindazon kívánalmak teljesülését, melyek ma még csak a levegőben hallhatók egyesek részéről. Ilyenek például a munkaközvetítés elkülönítése a kereskedőtől, az eladási feltételek szabályozása, a szerződéses viszony rendezése, a béltisztító belárusítási joga, tehát mind oly kérdések, melyek bármily fontosak és kívánatosak is, a mai elnyomott viszonyok mellett még csak papiroson sem valósíthatók meg. Mert a béltisztítók ma még anyagilag a gyöngé ellenfélt képviselik, akik nem diktálhatnak, csak elfogadni kötelesek, de ha majd abba a helyzetbe jutnak a béltisztítók anyagilag is, mibe a szövetkezés önként beemeli a szakmát, akkor egyenlő erősségű párt lesz, mely emelt fővel és ereje tudatában állhat az ellenfél elé. Amit ma harccal kellene követelnünk és a legkisebb siker reménye nélkül, azt rövid időn belül követelés nélkül, meggyezéssel fogunk létrehozni.

Ezek azok a perspektívák, melyek oly színes fénnel ragyogtak a mi gondolataink egén is, midőn mint elsőrendű élet és jövő kérdést tanulmányoztuk az áruértékesítést szövetkezeti alapon. Beláttuk, hogy mi is csak az elvek harcát vivjük olyan kérdésekért, melyek önmaguk valósulnak meg, ha a gazdasági kérdést tesszük eléje, mert a gazdasági erő az a társadalmi tényező a mai pénzerős világban, mely előtt térdet hajt és igájába kerget minden elvi kérdést.

Ma az egész iparon caesari dorbézolásban tombol a pénz. Bankocskák, melyek maguk sem tudnak megélni, a legagyafurtabb eszközökkel százazreket harácsolnak össze, hogy boldogulásukat az iparosok és kisemberek nyomorúságán

keresztül keressék és kabzsiságukban nem törődnek semmivel és a leggaládabb, a legszegyenteljesebb modern emberkereskedést üzik, a legkockázatosabb üzletekbe fektetik — mások keserves verejtékkal keresett pénzét. Bankocskák, melyek még saját tőkéjüket sem tudják másképp összehozni, mint saját részvényeik elzálogosításával, papiroson és ugyancsak elzálogosított részvényekkel társaságot alapítanak, hogy azok váltóival dolgozhassanak. Ilyen ázsiai gondolkozású üzérek kezében van a magyar ipar és kereskedelem, nem csoda tehát, ha az egyesek szövetkezeti alapon keresik boldogulásukat, mely idővel általános lesz az országban. Az elnyomott, megsanyargatott, kihasznált iparosság ma százezrével hagyja el az országot, megy Amerikába és mindenki okát keresi annak, de elfelejtik, hogy vannak törvényesen működő üzérek, kik a gázság pocsolyájából uralnak egyeseket és egész szakmákat. Ezer sajtóper árán is küzdeni fogunk ezekkel a kreaturákkal szemben, de a hazai béltisztítókat nem fogják igájukba hajtani olyan gazemberek, kiknek egész ténykedésük a fosztogatás, a törvény kijátszása lépten-nyomon, a legcsalárdabb manipulációk.

A hazai béltisztítókat ezek a kreaturák nem fogják elvakítani a mások aranyainak fényével, nagy gazdagságuk hangoztatásával, mert az első kísérletnél olyan csapást mérünk rájuk, hogy vagy ők mennek Amerikába, vagy úgy ellapulnak, hogy a saját hangjukat sem fogják meghallani.

Ezek után, lapunk legközelebbi számában ráterünk az állami intézményre, melyet a béltisztítók jövője érdekében követelni fogunk.

(Folytatása következik.)

Felhívás!

Felhívjuk mindazon béltisztító-mestereket és segédeket, akik a megalakult „Béltisztító-Iparosok Országos Egyesületé”-be belépni óhajtanak, hogy ezen szándékukat az egyesületnek még most szerkesztőségünkben levő hivatalába minél előbb jelentsék be. Tagsági díj 10 korona, segédeknek 5 korona, mely negyedévenként fizetendő. A díszesen kiállított felvételi okmányért és beíratásért külön, összesen 1 korona fizetendő.

Lapunk legközelebbi számához mellékelve lesz a „Béltisztító-Iparosok Országos Egyesületé”-nek alapszabálya, amennyiben addig a minisztertől a jóváhagyás megérkezik.

Eladási normák.

(Folytatás.)

(rs.) Különösen ügyeljen a szerződő béltisztító arra, hogy ne legyen az írásban olyan kikötés, mely szerint, ha 3 vagy 6 hónappal előbb a szerződést fel nem mondja, az tovább érvényben marad. Ez a kikötés egyébként is megtámadható bíróság előtt, mert ha nekem három éves szerződésem van és elfelejtem felmondani, újabb három évig köteles vagyok ugyanolyan árak mellett szállítani. Minthogy azonban egy béltisztítónak sem áll érdekében, hogy pereskedjék, legjobb annak elejét venni. Határozottan kiírandó tehát, hogy meddig tart a szerződés, de felmondási időt ne engedjen felvenni a szerződésbe. A béltisztító nem kereskedő, aki könyveket vezet és így igen könnyen kikerüli figyelmét az idő, mikor a szerződést fel kellene mondani.

Ha előleget kap a béltisztító, világosan ki kell tüntetni a szerződésben, hogy a kapott összeg előleg, melyet meghatározott részletekben fog visszafizetni a kereskedőnek. Ha azonban nem előleget, hanem biztosítékot kap a kereskedőtől, ez is feltüntetendő a szerződésben és ezen összeg csak a szerződés lejártakor vagy felbontásakor fizetendő vissza. Mindkét esetben tanácsos azt is bevenni a szerződésbe, hogy a vevő fél nem igényelhet az összeg után kamatot.

Végül nem tudjuk eléggé figyelmeztetni a béltisztítókat, hogy *több éves szerződéseket egyáltalán ne kössenek*. Hiszen mitől fél a béltisztító, hogy a nyakán marad a portékája? Attól ugyan nem kell tartania, mert már másnap megveszi tőle más. A mai viszonyok között, hol nap-nap után minden drágább, csak kell gondolni arra is, hogy szaporodjon a beles jövedelme. Hogyan szaporítja azt, hogyha még évekig a régi árak mellett kell portékáját eladni, pedig másnak talán drágábban adhatná el? Aztán honnan tudja a beles, hogy jövőre nem-e kérnek a mészárosok többet a bélért, mint az idén? Mit csinál, mikor néki szerződése van a kereskedővel és a régi árak mellett kell szállítania? Vagy ott hagyja az állomását, vagy nyögi a szerződését. *Ne kössünk szerződést soha több időre, mint legfeljebb egy évre*. Majd azután, ha nem váltóztak a viszonyok, ráérünk a szerződést megújítani, nem kell hozzá más, mint két levél, egy a kereskedőtől, másik a belestől.

A felsorolt dolgokat jól megjegyyezze magának minden béltisztító, sőt mielőtt szerződést köt, még egyszer olvassa át, hogy elne felejtse valamit. Nagyon fontos dolgok ezek, melyeket ha betart a béltisztító, sok kellemetlenségtől és kártól óvhatja meg magát, már pedig ezekből úgy hiszem, elég

volt minden béltisztítónak. Minek a baj és a kellemtelenség, ha anélkül is lehet üzletet vezetni, csak elővigyázatosnak kell lenni.

Vonjuk tehát röviden össze az elmondottakat.

1. A szerződés csak egyszerű, rövid, világos, érthető szövegű levél legyen, melyben felveendő

- a) a szerződés kezdete és vége,
- b) az eladott áruk megnevezése,
- c) az áruk ára méterenkint és darabonkint,
- d) egyéb kikötések, mint pl. a fuvarosokat a

vevő fizeti, ingyen iparsó a telep állomásra szállítva, nehogy a belesnek kelljen a drága vasuti fuvarot fizetni, az olcsó sőt pedig nagylelkűen a kereskedő fizeti; a csomagolás megtérítése stb.

2. Kikötendő a szerződésben, hogy az áruk osztályozása nincs megengedve.

3. A felmondási időt nem ismeri el a beles.

4. A szerződés csak egy esztendőre érvényes.

5. Kiténtetendő a szerződésben hogy előleget vagy biztosítékot kap-e a béltisztító.

6. Az előleg meghatározott részletekben fizetendő vissza.

7. A biztosíték csak a szerződés lejártakor illetve felbontásakor fizetendő vissza.

8. Kiirandó, hogy a kapott előleg vagy biztosíték kamatmentes.

9. Kikötheti a béltisztító azt is, hogy az áru 50 százaléka azonnal átutalandó neki, amint a kereskedő megkapja az ő bejelentését, a többi pedig azonnal az átvétel után. Ez esetben a vasuti feladó-vevény is melléklendő.

Nagyon ügyeljen tehát minden béltisztító, hogy a szerződésben ezek benn legyenek, mert *szóbeli ígéretek a bíróság előtt — szerződés esetén — nem bírnak hatálylyal.*

Addig, amíg kölcsönös megállapodással életbe léptethetünk eladási formákat, tartsák be a béltisztítók ezen feltételeket.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük azon olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Juhszátlingot legmagasabb áron vásárolunk béltisztítóktól. Ajánlatok „Szátling“ jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

A mi karácsonyunk.

Impozáns emléket akarunk adni lapunk előfizetőinek karácsonyi számunkkal. Első tervünk az volt, hogy kiadjuk a béltisztítók kalendáriumát, de ettől a sablonszerű ajándéktól elállunk. A helyett lapunk „A Béltisztító“ előzetes tervünk alapján 6—8 iv terjedelemben karácsonykor album alakban fog megjelenni, mely méltó disze lesz minden háznak és érdekes, szebbnél-szebb képeivel és közleményeivel maradandó emléke lesz lapunk minden barátjának.

Ebben az album példányban helyet adunk a kartársaknak is. Ha valakinek elfogadható szakcikke, esetleg tárcája, meséje, vagy költeménye van, küldje be lapunk szerkesztőségének, hogy azokat — ha megfelelők — esetleg átdolgozva leközöljük.

Egy csoport fényképet is kívánunk megörökíteni érdekes jelenetekről, vagy egyes béltisztítókról, vagy azok családjáról; külön csoportot akarunk leközölni a hazai legidősebb béltisztítókról, miért is kérjük, hogy azok fényképeiket hozzánk mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert a nyomtatáshoz szükséges klichék elkészítése is sok időt vesz igénybe, ugyszintén idejében kell azokat a nyomdának is leadni, hogy az album-számból ki ne maradjanak.

Ennek az album-számnak elkészítési költsége 2000 koronába fog kerülni lapunknak, érthető tehát, ha kijelentjük, hogy azt *csakis lapunk rendes előfizetői* fogják megkapni. Azok tehát, kiknek előfizetése addig lejárna, jól teszik, ha előfizetésüket idejében megújítják, hogy az album-számot karácsonyra megkaphassák.

A szerkesztőség.

Országos tudósítók.

Minthogy lapunk ezután minden héten fog megjelenni, szükségessé vált az országos tudósítás szervezése.

Felkérjük tehát az összes kartársakat, hogy a környezetükben lefolyt jelentősebb szakmabeli eseményekről, mint vágóhídi zárlat, ragadós állatbetegségek fellépése, üresedésbe jött, vagy elfoglalható állomásokról és a szakmát, valamint a kartársakat érintő és érdeklő egyéb hírekről lapunk szerkesztőségét azonnal értesíteni sziveskedjenek.

Az illetők, kik erre vállalkozni hajlandók, jelentsek be a szerkesztő urnál a szándékukat, aki részükre munkatársi igazolványt állít ki.

Fáradozásukat nem kívánjuk ingyen, de mert állandó fizetést sem adhatunk, úgy kívánjuk ezen országos tudósítók szivességét viszonzni, hogy

tiz pályadíjat tűzünk ki részükre. A pályadíjakat minden év augusztus hó 20-án osztjuk szét és a szerint részesednek abban az országos tudósítók amennyi felhasznált tudósítást küldtek be lapunknak.

1-ső díj	10 arany
2-ik "	8 "
3-ik "	5 "
4-ik "	3 "
5-ik "	1 "

a 6., 7., 8., 9. és 10-ik díj a kiosztás alkalmával lesz megállapítva.

Nem sok az ugyan, amit nyújtunk lapunk országos tudósítóinak, de mégis fogadják ezen csekélységet is jószíval. Az ő munkálkodásukkal nemcsak gazdagítani fogják lapunkat, hanem nagy szolgálatot tesznek a szakmának is.

Iparos és segéd közti viszony

Irja: **Ügyvéd.**

(Folytatás.)

Ha a segéd a munkából kilép, az iparos a kilépést az iparhatóságnak legkésőbb 14 nap alatt köteles bejelenteni, a bejelentés írásbeli bélyegtelen bejelentéssel is teljesíthető; a munkakönyvnek illető rovatait kitölti és a kilépés napjának bejegyzése mellett sajátkezű aláírásával igazolja. Ezenkívül az iparos köteles a segéd kívánatára a szerződési viszony megszüntéről és a segéd magaviseletéről az igazságnak megfelelő, 30 filléres bélyeggel ellátandó külön bizonyítványt adni.

Ha a munkakönyv elvész, az azonnal bejelentendő az utolsó bejegyzést eszközölő iparhatóságnál.

A tanoncok szolgálati viszonya :

A tanonc felvétele az elsőfoku iparhatóságnál írásbeli szerződés mellett történik; ha a felvétel helyén iparhatóság nem székel, az írásbeli szerződés a község előljárósága előtt is köthető, amely esetben a szerződés 8 nap alatt az iparhatósághoz beküldendő. A tanidő legalább addig tart, míg a tanonc élete 15-ik évét betöltötte.

Gyermekek, kik életük 12-ik évét még be nem töltötték, tanoncokul csak az iparhatóság engedélyével vehetők fel.

A szerződés az iparhatóság aláírásával ellátván, a szerződő felek egyikének kiadandó; a másik fél kívánatára végzést kap, mely a kötött szerződést egész terjedelmében magában foglalja.

Ha a szerződésben megállapított kötelezettség arra szorítkozik, hogy a tanoncnak szolgálata fejében oktatás vagy ellátás adassék, ivenként 1 korona állandó bélyeggel ellátandók.

Különbön szolgálat iránt kötött minden más

visszteherrel (tandij) járó szerződések a II. fokozatuk illeték alá tartoznak. (Folyt. következik.)

Felhívás!

A *Béltisztító-Iparosok Országos Egyesülete elnöksége* tisztelettel felkéri a kartársakat, illetve az eddig jelentkezett és ezentul jelentkezendő tagokat, hogy az egyesület *özvegy- és árva-alapját* bármily csekély adománnyal is állandóan támogassák és úgy saját adományaikat, mint a gyűjtőíven eszközölt gyűjtések összegeit az ivvel együtt az egyesületnek mindenkor beküldeni sziveskedjenek. Az adományok „A Béltisztító“ lapban fognak nyilvánosan nyugtáztatni.

Azon egyesületi tagok pedig, kik az *özvegy- és árva-alap* támogatására igényt tartanak, tartoznak kereskedőiket felhatalmazni arra, hogy mindenkori elszámolásaikból minden 5 korona után 2 fillért az alap javára levonjanak és ezen összegeket havonta az egyesületnek beküldjék. Azonkívül tartoznak minden haláleset alkalmával az övegy után 20 fillért és minden hátra maradt gyermek után 10 fillért az alapnak juttatni.

Ezen nyilatkozatot levélileg kell az egyesületnek bejelenteni s ugyanakkor megjelölni annak a kereskedőnek a nevét, aki a kötelező levonást fogja eszközölni.

Számadás.

Restli bélgáros ur napközi semmittevése után gyönyörűséges családja körében is érezetni akarván lángeszét, előveszi Liliom lánykáját és így szól hozzá:

— No lássuk kicsikém, hogy tudsz számolni.

— Kicsit jobban, mint te, tata, mert te két évig jártál iskolába, én pedig már a harmadikba járok.

— No majd meglátjuk, szól a nagyságos Restli ur! Hát mond csak, nekem van egy millió koronám, ahhoz hozzátesz a nagypapa egy fél millió koronát és a bank kétszázötvenezer koronát, mi van nekem?

— A kis Liliom elneveti magát és szól: akkor neked — *nagyási mániád van.*

Előítélet.

— Gatt über de Welt! Micsoda elüithélet! Ha egy izraelittul görbe a láb, aztat mondják: löcslábu, de ha egy kereszténynek a lába görbe, aztat mondják: a lovasságnál szolgált.

A szent vers.

Egy zsidó koldus az ünnepek előtt egy faluba érkezik és egyenesen a sakterhez megy, akit arra kér, adjon neki írást, hogy valamely zsidó házába mehessen vendégnek.

— Már minden testvérünknek van vendége — feleli a sakter — csak a Reiter Izidor-nak nincs még senkije, de annak udvarában olyan mérges kutyák vannak, hogy miattuk egy koldus se teheti oda be a lábát.

— Oj, ha csak ez a baj, nem megijedek, tudok én egy szent verset, ho oztot elmondok, a legmérgeőbb kotya is jámbor lesz.

A sakter erre kiadta az írást.

Egy óra mulva vissza jött a koldus. Össze volt marva, ruhája pedig rongyokban lógott le róla.

— Nü, hát nem használt a szent vers? — kérdi tőle a sakter.

— Áj-váj, a vers hosználto volna, hanem ozok o fene bestiák nem engedtek időt, hogy elmondjam.

Nem árulta el.

O Naftole Trümp, o kinek valta edj seilyem kaftán és edj igazi sas orr, edszer ponosz-kodta mogát, hodj mikar utazta Tarnovból Monkácsra, o kotona tiszték nodon sófoltok o zsidókot o kopéban. Kérdi tüle a Jalme Krüp: „Nü, te mit szóltál hozzá?“ „Én, én nem ároltom el mogomot, hodj vodjok ed zsidó.“

Az üzlet.

A Blauholz edj posztómaradékot kinált a Mandelblühnek: „Eztet o szüvetet öt forintért oda adom. De ód éljek én a Hindl feleségemmel edjött, hod három florintot veszitem rajta.“ Kérdezi a Mandelblüh: „Miért foglalkozol olejon özlettel, amibül csak veszteséged van.“ Feleli ü: „Hát élni csak moszaj az embernek.“

Ha akarta volna.

O Számi Grünblatt sokszor járt az Elzo Süsholz kisasszonhoz odvarolni. Monja neki edjszer az Elzo: „Nem illik magától, Grünblatt, hodj olejon sokszor látogatja engemet.“ Feleli ü: „Miért nem illü ez kisasszon? Hiszen en nem bántottam magát sohase.“ Oz Elzo nadjot sóhajt: „De bánhatta volna, Számikám, ho akarta volna.“

A szerkesztő üzenetei.

L. M. B. Az „Otthon“ melléklet ezentul minden hónapban csak egyszer fog megjelenni.

C. J. K. Szives érdeklődését köszönjük. A lap állandóan terjed és éppen a legutóbbi napokban több olyan előfizetés is érkezett be, akikre nem is számítottunk, mert azt hittük, hogy képesek voltak eltántorodni zászlónktól. Örömrökre szolgál mindez, mert látjuk, hogy a béltisztítók lépésről-lépésre belátják, hogy mily erősséget képviselünk. Üdvözet!

R. Sz. J. Cikkét nem közölhetjük, mert sok benne a becsületsértési kitétel. Ha hozzájárul ahhoz, hogy azokat kireperáljuk, szívesen helyt adunk neki.

Sz. A. K. Legjobb a fényképeket ajánlott levélben beküldeni, akkor biztos, hogy nem vesznek el a postán.

K. S. M. A fogadást mi nyertük meg. Mindegyikhez ment ajánlat, de nem volt eredménye. A levelek szerkesztőségünkben rendelkezésére állanak.

Beles. Örülünk, hogy jól mulatott rajta. Igen, ó az.

A. S. Sz. Addig jár a korsó a kutra, mig eltörik. Addig fogják járatni a szájukat, mig le nem rántjuk róluk a leplet; akkor már késő lesz hallgatni nekik.

Felelős szerkesztő: ROMÁN SÁNDOR.

Kiadja a szerkesztőség.

Állásközvetítő!!

Ezen rovatot lapunk előfizetői **ingyen** vehetik igénybe. Nem előfizetőknek 1 egy mézős hirdetés **1 koronába** kerül. Ajánlatoknál kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

Egy jó családból való **F I U béltisztító-tanonc**nak teljes ellátással felvétetik. Ajánlatok „Hajdunánás“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Béltisztító-segéd kerestetik, ki németül vagy horvátul beszél és nőtlen. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu béltisztító-tanoncnak teljes ellátással felvétetik. Ajánlatok „Máramarossziget“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Fiatall béltisztító-segéd kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Béltisztító-segéd kerestetik. — Ajánlatok „Bosznia“ jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

PAPRIKA

bors és egyéb fűszereket, fokhagymát, kolbász-festéket, kókusz-zsirt legolcsóbban ajánl

Hoffmann János

paprika- és termény-kiviteli cég

Szeged, Petöfi Sándor-sugárut 91.

Telefon interurban 134.

Sürgőnycim: HOFFMANN JÁNOS SZEGED

Alakulóban levő magyar

hártya-gyár

8 fillérért veszi darabonkint a rozsdás és zsirmentes hártyákat.

Ajánlatokat „HÁRTYAGYÁR“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal.

PACALT

veszek bármely mennyiségben az ország minden részéből, de csakis jól kezelt, tiszta árut.

Kérek ajánlatot „Pacalvásarló“ jelige alatt a kiadóba.

Béltisztító-telep

Horvátország egy nagy városában átadó egy józan, energikus, szorgalmas béltisztítónak. Kevés tőke szükséges. Horvát vagy német nyelv kell. Ajánlatok „Jövő“ jeligével kéretnek a kiadóba.

Ek. 9

Faggyút, szárzarat és olvasztottat, ugyszintén jól kezelt sertés-szört,

továbbá kos-szarvat és patát a legjobb árakon vesz

Tóth Imre béltisztító, Szeged, Viola-utca 5. szám.

Csomagoló-jutát,

zsákat, bélkötöző-zsineget, vízmentes ponyvát és kötényeket legolcsóbban vásárol

Weitzenfeld és Társánál

(SZABADKAI KENDERIPAR)

Szabadkán, Bercsényi-utca 73. szám a.

Telefon-szám: 1-90. Telefon-szám: 1-90.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy hirdetőinkkel való érintkezés vagy rendelés esetén lapunkra hivatkozni sziveskedjenek.

Iparsó béltisztítók részére

a Magyar Királyi Sójövédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám

utján kapható, ahol az iparsó engedélyezésére és beszerzésére vonatkozó felvilágosítást mindenki **dijmentesen** megkaphatja.